

P.Z. br. 105

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-12/91
URBROJ: 50301-04/32-25-5

Zagreb, 21. veljače 2025.

Hr*NP*080-01/24-01/2*50-25-4**Hr

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	21-02-2025	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
080-01/24-01/2	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrijednost
50-25-4	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (predlagatelj: Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 080-01/24-01/2, URBROJ: 65-24-3, od 27. studenoga 2024.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (predlagatelj: Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Možemo! u Hrvatskome saboru, aktom od 25. studenoga 2024., iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se izmjena članka 15.b Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika (u daljnjem tekstu: Zakon), na način da pravo iz članka 15. Zakona ne može ostvariti dužnosnik koji je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora. Nadalje, predlaže se i da dužnosnik koji je razriješen dužnosti ili je ne može obavljati zbog provođenja istrage odnosno vođenja kaznenog postupka protiv dužnosnika, odnosno činjenice da se nalazi u pritvoru, sve do okončanja kaznenog postupka ne može ostvariti pravo iz članka 15. Zakona.

Također se predlaže i da u slučaju pravomoćne presude, odnosno u drugim slučajevima u kojima dužnosniku nije dokazana krivnja za počinjenje kaznenog djela, po okončanju postupka dužnosnik ima pravo na isplatu nerealiziranih naknada iz članka 15. Zakona te da dužnosnici koji su realizirali navedeno pravo iz spomenutog članka za vrijeme trajanja kaznenog postupka koji je okončan osuđujućom presudom za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora, primljene naknade moraju u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti vratiti, kao nepripadajuću imovinsku korist, u državni proračun Republike Hrvatske.

Vezano za Prijedlog zakona, Vlada Republike Hrvatske ističe sljedeće:

Člankom 15. Zakona propisano je da dužnosnici koji su dužnost obnašali najmanje jednu godinu, nakon prestanka obnašanja dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ispunjenja uvjeta za mirovinu imaju šest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje dužnosnik na toj dužnosti, a sljedećih šest mjeseci pravo na naknadu plaće u visini od 50 % plaće koju ostvaruje dužnosnik na dužnosti.

Nadalje, člankom 15.b Zakona, propisano je da pravo iz članka 15. Zakona ne može ostvariti dužnosnik koji je razriješen dužnosti zbog pravomoćne osude radi počinjenja kaznenog djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, Republike Hrvatske i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, odnosno ako je pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora, neovisno o kojem se kaznenom djelu radi.

Nadalje, vezano uz Prijedlog zakona Vlada Republike Hrvatske ukazuje da se predloženom odredbom članka 15.b u osnovi, određena materijalna (imovinska) prava uskraćuju osobama koje nisu pravomoćnom presudom proglašene krivima za kazneno djelo, nego je kazneni postupak protiv njih još u tijeku, pri čemu ih se podvrgava ograničenju istog intenziteta koje Zakon već propisuje za pravomoćno osuđene počinitelje kaznenih djela. S tim u vezi ukazuje se na odredbu članka 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske; u daljnjem tekstu: Ustav), prema kojoj su jednakost, vladavina prava i nepovredivost vlasništva najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.

Također, Vlada Republike Hrvatske ukazuje i na ustavne odredbe o osobnim i političkim slobodama i pravima, među kojima se kao osobito mjerodavno ističe načelo presumpcije nevinosti (nedužnosti) sadržano u članku 28. Ustava, prema kojem je svatko nedužan i nitko ga ne može smatrati krivim za kazneno djelo dok mu se pravomoćnom sudskom presudom ne utvrdi krivnja. Načelo presumpcije nevinosti zajamčeno je i člankom 6. stavkom 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, a na razini sekundarnog zakonodavstva Europske unije, razrađeno i Direktivom (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku.

Polazeći od tih temeljnih načela, pri svakoj zakonskoj razradi temeljnih prava i sloboda treba osobito voditi računa i o načelu razmjernosti propisanom člankom 16. Ustava, prema kojem se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje, pri čemu svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.

Slijedom toga, polazišna točka svake zakonske razrade (a osobito ograničenja) temeljnih prava i sloboda u svakom konkretnom slučaju trebaju biti opće odredbe ustavnog i konvencijskog prava o temeljnim pravima i slobodama, kao i opća pravna načela koja služe zaštiti pojedinih temeljnih prava i sloboda, a koja su neizostavni dio pravnog poretka kako Europske unije, tako i Republike Hrvatske kao njezine članice.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja, a imajući u vidu i da je pitanje koje se odnosi na situaciju kada dužnosnik kojem je prestao mandat nema pravo na naknadu utvrđenu člankom 15. Zakona već odgovarajuće uređeno sadašnjim člankom 15.b Zakona, da bi se predloženim rješenjem narušila ustavna i konvencijska presumpcija nevinosti te se predlaže Hrvatskome saboru da predmetni Prijedlog zakona ne prihvati.

Također, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja kako je za sva pitanja koja se odnose na obveze i prava državnih dužnosnika potrebno provesti cjelovitu javnu raspravu među svim zainteresiranim sudionicima.

Temeljem gore navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da predmetni Prijedlog zakona ne prihvati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu, Fadilu Bahović i Ivana Crnčeca.

